

NORGES HØYESTERETT

Den 23. oktober 2014 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Gjølstad, Bårdsen og Bergsjø i

HR-2014-02056-U, (sak nr. 2014/1717), straffesak, anke over dom:

A (advokat Olav Bowitz)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

BESLUTNING OG DOM:

- (1) Saken gjelder anke over saksbehandlingen og straffutmålingen ved dom for overtredelse av straffeloven § 195 første ledd første straffalternativ om seksuell omgang med barn under 14 år.
- (2) A ble den 20. oktober 2013 satt under tiltale for overtredelse av straffeloven § 195 første ledd første straffalternativ for å ha hatt seksuell omgang med barn under 14 år. Tiltalebeslutningen hadde følgende grunnlag:

"Ved flere anledninger i 2002 og 2003 i X og Y masturberte han det blottede kjønnsorganet til B, født 00.00.1992, og befølte henne på brystene."
- (3) Nordmøre tingrett avsa dom 23. januar 2014 med slik domsslutning:
 - "1. A, født 00.00.1948, dømmes for overtredelse av straffeloven § 195 første ledd første straffalternativ til en straff av fengsel i 1 -ett- år og 2 -to- måneder.**
 - 2. A dømmes til innen 14 -fjorten- dager fra dommens forkynnelse å betale kr 75 000 -syttifemtusen- i oppreisning til B.**
 - 3. A idømmes sakskostnader med kr 5 000 -femtusen-."**
- (4) Tingretten kom til at A skulle dømmes for at han ved to anledninger i 2002/2003 hadde masturbert fornærmede. Retten fant også at han ved to andre anledninger hadde befølt

fornærmedes bryster, men at denne del av tiltalen var foreldet. Det ble uttalt at lang tid fra saken ble anmeldt i april 2012 til saken i oktober 2013 ble oversendt fra politiet til statsadvokaten med forslag om at det skulle tas ut tiltale, måtte gi et fradrag i straffen.

- (5) A anket dommen til Frostating lagmannsrett. Anken gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet og straffutmålingen. Han begjærte også ny behandling av det sivile kravet. Frostating lagmannsrett avsa dom 21. august 2014 med slik domsslutning:
- "1. A, født 00. 00. 1948, dømmes for én overtredelse av straffeloven § 195 første ledd første straffalternativ til en straff av fengsel i 1 -ett- år.**
 - 2. A dømmes til innen 2 -to- uker fra dommens forkynnelse å betale 50 000 -femtifusen- kroner i oppreisning til B.**
 - 3. A idømmes ikke saksomkostninger for lagmannsretten. I tingrettens saksomkostningsavgjørelse gjøres ingen endring."**
- (6) Lagmannsrettens flertall – bestående av de fire lagrettemedlemmene – fant at kun ett tilfelle av seksuell omgang var tilstrekkelig bevist, hvilket ble lagt til grunn for straffutmålingen.
- (7) A har anket over saksbehandlingen og straffutmålingen.
- (8) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle.
- (9) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken over saksbehandlingen ikke reiser spørsmål av betydning utenfor den foreliggende sak og at det heller ikke er andre grunner som tilsier at den blir fremmet for Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323. Anken over saksbehandlingen tillates derfor ikke fremmet.
- (10) Til anken over straffutmålingen bemerker Høyesteretts ankeutvalg at lagmannsrettens domsgrunner er meget knappe. Det er vist til, og sitert fra, tingrettens dom, det er uttalt at det er tatt hensyn til liggetiden hos politiet og føyet til at straffen på fengsel i ett år er i tråd med rettspraksis. Lagmannsretten har imidlertid ikke vist til konkrete avgjørelser i så måte. Høyesteretts ankeutvalg viser – som sammenligningsgrunnlag – til Rt. 2004 side 23 og Rt. 2013 side 287, hvor straffen for et lignende forhold og for et klart grovere forhold enn i foreliggende sak, ble satt til fengsel i henholdsvis ni og ti måneder. Den sistnevnte dommen inneholder i avsnitt 14 også uttalelser om straffenivået når det straffbare forholdet ligger et stykke tilbake i tid, og det senere har skjedd en skjerpelse, jf. også Rt. 2009 side 1412 avsnitt 27-34. Utvalget viser også til avsnitt 43 i dommen fra 2009, hvor en liggetid i politiet på omkring ett år medførte en straffreduksjon på tre måneder.
- (11) Det er ut fra lagmannsrettens dom ikke mulig å se om den har tatt riktig utgangspunkt for straffutmålingen. Premissene gir heller ikke grunnlag for å kunne konkludere med at den utmålte straff er forsvarlig og i tråd med Høyesteretts praksis. En fornyet vurdering av straffutmålingen i denne saken bør imidlertid ikke skje ved at anken henvises til avgjørelse i Høyesterett, jf. Rt. 2014 side 84. Derimot finner Høyesteretts ankeutvalg det enstemmig klart at lagmannsrettens dom må oppheves for så vidt gjelder straffutmålingen, jf. straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a.

SLUTNING I BESLUTNING:

Anken over saksbehandlingen tillates ikke fremmet.

DOMSSLUTNING:

Lagmannsrettens dom – straffutmålingen – oppheves.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Liv Gjølstad
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Riktig utskrift: